nieuws

Doelstellingen MAP6 opnieuw niet gehaald, Vlaanderen verliest derogatie

nieuws

De doelstellingen van het zesde mestactieplan (MAP 6), dat eind 2022 afliep, zijn opnieuw niet gehaald. Dat blijkt uit het mestrapport 2022 dat de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) donderdag heeft vrijgegeven.

12 JANUARI 2023 – LAATST BIJGEWERKT OM 12 JANUARI 2023 20:23

Lees meer over:
water
mest

Er zitten nog steeds te veel nitraten en fosfaten in het oppervlakte- en grondwater in Vlaanderen. "De waterkwaliteit en het nitraatresidu verbeteren onvoldoende", klinkt het bij de Vlaamse Landmaatschappij, het Vlaams agentschap dat mee instaat voor het mestbeleid. “Als er bij de bemesting, het bodembeheer en de teeltkeuze onvoldoende geanticipeerd wordt op uitzonderlijk droge weersomstandigheden, zien we een hoger nitraatresidu in het najaar en meer uitspoeling van nitraat naar het oppervlaktewater tijdens de winterperiode”, klinkt het.

Verbetering, maar geen “kentering”

Er was in 2021 wel een verbetering van de waterkwaliteit tegenover de voorbije jaren, maar er was geen sprake van een "kentering" van de waterkwaliteit. Door de droge zomers tussen 2017 en 2020 was de kwaliteit van het water immers verslechterd. Intussen zijn de nitraatgehalten wel verbeterd, maar "onvoldoende", aldus VLM.

Volgens VLM blijft de milieudruk vanuit de landbouw op de waterkwaliteit te hoog, staan de bemestingspraktijken nog niet overal op punt en is het mestbeleid onvoldoende "klimaatrobuust". De "mestdruk" is te groot, luidt het. "Er zijn te veel dieren, waardoor er te veel mest is. En de mestverwerking botst op zijn limieten", aldus een woordvoerster.

Concreet werd in 2021 129 miljoen kilogram stikstof en 60 miljoen kilogram fosfaat uit dierlijke mest geproduceerd in Vlaanderen, wat vergelijkbaar is met 2020. Uit metingen in 2021 blijkt bijvoorbeeld dat bij 28 procent van de risicobedrijven de bemestingspraktijken niet op punt staan, met te hoge nitraatresidu's tot gevolg.

“Naast de druk vanuit de intensieve veehouderij, zien we een groter aandeel aardappelen en groenten in het landbouwareaal in gebieden met een slechtere waterkwaliteit”, merkt VLM op. “Bij die nitraatgevoelige gewassen worden gemiddeld hogere nitraatresidu’s vastgesteld en zijn er meer risico’s op nitraatverliezen naar het grond- en oppervlaktewater. De teelt van die gewassen vereist een gerichtere bemesting en begeleiding.”

> **Er zijn te veel dieren, waardoor er te veel mest is. En de mestverwerking botst op zijn limieten**
>
> VLM

nieuws

Parlementair vuurwerk over de afwezigheid van VLM op Agriflanders

11 JANUARI 2023

Naleving mestwetgeving

De resultaten van de controleacties en doorlichtingen in 2021 liggen grotendeels in de lijn van de vaststellingen van voorgaande jaren. De inbreukpercentages blijven meestal hoog, wat deels wordt verklaard door de gerichte inzet van de doorlichtingen en terreincontroles op basis van een risicoanalyse. “Daardoor zijn de vaststellingen niet altijd representatief voor de brede groep van landbouwers en andere actoren”, geeft VLM toe. “De hoge inbreukpercentages geven wel aan dat een gerichte opvolging door de Mestbank nodig blijft en dat de nalevingsgraad moet verbeteren.”
Op bedrijven met veel dieren en een mestoverschot, blijft een tekort aan landbouwgrond om mest op kwijt te kunnen het voornaamste probleem. De hoge kostprijs van externe mestafzet zoals mestverwerking is de belangrijkste drijfveer is voor fraude, verklaart VLM. “De betrokken bedrijven gebruiken dan in realiteit meer mest op hun gronden dan toegelaten en aangegeven is, met alle gevolgen van dien voor het leefmilieu en hun collega-landbouwers die het wel correct doen.”

Derogatie op de schop

VLM wijst erop dat de weersomstandigheden ontegensprekelijk een invloed hebben op de evolutie van de waterkwaliteit. “Maar die weersomstandigheden zullen in de toekomst steeds vaker voorkomen.” VLM bepleit dan ook een "doortastend en klimaatrobuust mestbeleid" om de waterkwaliteit te verbeteren en de Europese doelstellingen te realiseren.
Voorlopig zijn niet de voorwaarden vervuld om van Europa opnieuw een derogatie - een uitzondering op de bemestingsregels waardoor er meer bemest mag worden - te verkrijgen. "Momenteel overleggen de landbouw-, milieu- en natuurorganisaties over een nieuw voorstel van mestactieplan (MAP 7). Alleen als dat mestactieplan een sterke verbetering van de waterkwaliteit in Vlaanderen garandeert, kan de Europese Commissie een nieuwe derogatieregeling overwegen en goedkeuren", aldus nog VLM.
Het agentschap roept landbouwers alvast op om tijdens het komende bemestingsseizoen rekening te houden met het feit dat er - voor het eerst - geen derogatie zal mogelijk zijn op de bemestingsregels.
In een reactie zegt Vlaams minister van Omgeving Zuhal Demir (N-VA) dat het mestrapport nog maar eens aantoont hoe belangrijk het is dat het overleg tussen de landbouw- en milieuorganisaties resulteert in een goed mestactieplan. "Zachte heelmeesters maken stinkende wonden, na 20 jaar moeten we samen deze uitdaging doortastend aangaan. In het belang van onze landbouwers én ons leefmilieu", aldus de minister.

> **We vragen een herevaluatie van de MAP-meetpunten omdat we menen dat de overschrijdingen in een aantal punten ook veroorzaakt kunnen worden door andere bronnen dan landbouw**
>
> Boerenbond

Boerenbond ziet toch een duidelijke verbetering in de cijfers, met bijna 80 procent van de meetpunten die in orde zijn. “Terwijl er vandaag bij 22 procent van de meetpunten een overschrijding was van de norm, was dat de voorbije jaren bij meer dan 30 procent van de meetpunten het geval”, aldus de landbouworganisatie. “We vragen overigens een herevaluatie van de MAP-meetpunten omdat we menen dat de overschrijdingen in een aantal punten ook veroorzaakt kunnen worden door andere bronnen dan landbouw.”
Boerenbond zegt constructief mee te werken aan het overleg over een nieuw actieplan, om zo te komen tot een betere waterkwaliteit en een haalbaar nieuw actieplan.
Het feit dat de derogatie niet wordt toegekend, vindt de landbouworganisatie een “gemiste kans”. “Derogatie biedt boeren niet alleen de kans om met dierlijke mest hun kringlopen beter te sluiten. Het is eveneens een volwaardig alternatief voor de peperdure kunstmest, die veel energie nodig heeft om te produceren. En dat kan dan weer leiden tot duurdere producten in de winkels.
Raadpleeg het Mestrapport 2022

Uitgelicht

Uitgespit: waterkwaliteit in Vlaanderen

VILT TeeVee

Om de waterkwaliteit te verbeteren, legt de overheid strenge normen op. Boeren leveren zelf ook veel inspanningen om te vermijden dat nutriënten uitspoelen in het oppervlaktew...

3 JANUARI 2023

Lees meer

Bron: Eigen verslaggeving / Belga

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada